

економічної і фінансової рентабельності підприємства), визначає систему коефіцієнтів фінансової стійкості і платоспроможності (тобто рівень основних фінансових ризиків), а також формує співвідношення ступеня прибутковості і ризиків у процесі розвитку підприємства. Структура капіталу пов'язана з особливостями кожної з його складових частин, тобто власного і позикового.

Підприємство, що використовує тільки власний капітал, має найвищу фінансову стійкість (його коефіцієнт автономії дорівнює 1, але обмежує темпи свого розвитку і не використовує фінансових можливостей приросту прибутку на вкладений капітал. Підприємство, що використовує позичковий капітал, має вищий фінансовий потенціал для свого економічного розвитку і можливості приросту рентабельності власного капіталу. Водночас більшою мірою генерує фінансовий ризик і загрозу банкрутства.

Отже, формування капіталу постає чи не найважливішим завданням для підприємств, адже від оптимального співвідношення власних і позикових коштів буде великою мірою залежати їхня подальша ефективна діяльність, отримувані прибутки і фінансова стійкість.

Список використаних джерел

1. Бичкова Н. В. Оптимізація структури капіталу вітчизняних підприємств у контексті підвищення ефективності фінансової діяльності / Н. В. Бичкова // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 1. – С. 16 – 23.
2. Семенов А. Г. Особливості формування капіталу підприємства / А. Г. Семенов, Л. А. Юсипчук // Вісник економічної науки України. – 2014. – № 1 (25). – С. 110–114.

УДК 657.37

Болобан Єлизавета

студентка гр. Мен 34 спец. 073 «Менеджмент»,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник: Матвійчук І. О. к.е.н.,

старший викладач кафедри обліку і аудиту

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ: АНАЛІТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

Звіт про управління – це нова форма звітування підприємств в Україні, що зробила Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» більш схожим на нормативні акти Європейського Союзу. Даний звіт запроваджений відносно недавно, його аналітичні можливості використання майже не вивчалися, саме тому актуалізуються питання дослідження необхідності використання даного документу на вітчизняних підприємствах.

Тисячі підприємств по всьому світу готують та оприлюднюють власні річні звіти, частиною яких є Звіт про управління. Необхідність запровадження даного звіту викликано процесами імплементації законодавства Європейського Союзу з бухгалтерського обліку, зокрема Директиви 34/ЄС та МСФЗ, в національну нормативну базу. Звіт про управління є супровідним документом до річних фінансових звітів: балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про власний капітал, звіту про рух грошових коштів та приміток до фінансових звітів. Оскільки Звіт про управління є супровідним документом до річних фінансових звітів загального призначення, вочевидь, основними користувачами його інформації є постачальники ризикового капіталу, тобто дійсні та потенційні інвестори, позикодавці та інші кредитори.

Тенденції до побудови соціально орієнтованого обліку і звітності, що відображає ступінь впливу діяльності підприємства на навколишнє середовище, а також все більше залучення і контроль громадськості за діяльністю суб'єктів господарювання розширюють діапазон інформації, що відображена у фінансовій звітності. Тому можна припустити, що

сфера застосування та цільова аудиторія, на які розраховує управлінський персонал, розкриваючи інформацію у Звіті про управління, можуть бути ширшими [1].

Основна ціль аналізу результатів діяльності підприємства за даними Звіту про управління полягає у забезпеченні користувачів інформацією, яка повинна містити достовірний огляд розвитку, стану та діяльності, опис основних ризиків і невизначеності у роботі певного підприємства.

Звіт про управління подається разом з фінансовою звітністю та консолідованою фінансовою звітністю в порядку та строки, встановлені законом. У разі подання підприємством консолідованої фінансової звітності подається консолідований Звіт про управління. Від подання Звіту про управління звільняються мікропідприємства та малі підприємства. Середні підприємства мають право не відображати у Звіті про управління не фінансову інформацію [2].

У витязі з проекту Методичних рекомендацій зі складання Звіту про управління підготовлених Міністерством фінансів України зазначається, що у зв'язку зі своєю особливістю, Звіт про управління має широкі аналітичні можливості використання. Він формується за такими напрямками: організаційна структура та опис діяльності підприємства, результати діяльності, ліквідність та зобов'язання, екологічні аспекти, соціальні аспекти та кадрова політика, ризики, дослідження та інновації, фінансові інвестиції, перспективи розвитку та корпоративне управління.

У зв'язку з трансформаційними перетвореннями економіки України актуалізуються питання узагальнення інформації про стратегію та бізнес-модель, місію, бачення, цінності, зовнішні можливості та загрози, опис продуктів, корпоративне управління діяльність в сфері досліджень та розробок, з огляду на те, що вони дають можливість оцінити ефективність результатів діяльності підприємства. Такі дані також необхідні для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Все це підвищує роль аналітичних можливостей Звіту про управління під час оцінки діяльності певного підприємства.

Даний документ розкриває інформацію про екологічні, соціальні та економічні наслідки діяльності підприємства. Це дозволяє стейкхолдерам приймати обґрунтовані рішення щодо того, як підприємство впливає на економіку, навколишнє середовище та суспільство в цілому. З економічної точки зору, Звіт про управління надає чітке пояснення стану розвитку підприємства, розкриває особливості продуктивності та бізнес-процесу, ризики та можливості суб'єкта господарювання, доповнює інформацію, що міститься у фінансовій звітності. Водночас представляє інформацію, яка є релевантною, своєчасною та зрозумілою для стейкхолдера.

У врегульованих на законодавчому рівні формах фінансової звітності підприємств відсутнє розкриття нефінансових показників, що призводить до її інформаційної неспроможності задовольнити запити інвесторів та суспільства для формування чіткого уявлення про стан та подальший розвиток суб'єкта господарювання, результати його функціонування в різних сферах діяльності з урахуванням наявних ризиків та невизначеностей економічного середовища. Необхідність забезпечення вищого рівня якості та повноти розкриття інформації за різними напрямками, шляхом представлення фінансових та нефінансових показників за різними напрямками діяльності підприємства відображають основну мету складання Звіту про управління [3].

У Звіті про управління пояснюються минулі події, рішення, обставини та результати діяльності у контексті того, яким чином вони впливають на майбутню діяльність. Він передбачає викладення стратегії та цілей управління, можливих майбутніх подій, обставин, можливостей та ризиків, що базуються на припущеннях і які, на думку керівництва, можуть мати істотний вплив на розвиток суб'єкта господарювання. Цей факт є також однією з аналітичних можливостей використання даного документу.

Однак, слід зазначити, що разом з розвитком ринкових відносин висуваються й нові вимоги до підвищення якості аналітичних можливостей Звіту про управління з боку не тільки зовнішніх, але й внутрішніх користувачів та підвищення прозорості відповідної звітності і покращення її характеристик і придатності. Необхідність збільшення аналітичних можливостей Звіту про управління зумовлена підвищенням вимог користувачів звітності до кількості та якості цієї інформації

Отже, ретельно складений Звіт про управління має широкі аналітичні можливості, за допомогою якого можна довести свою надійність для клієнтів, є інструментом комунікації з акціонерами та партнерами, та може стати міцною основою для зростання бізнесу, якщо його грамотно продемонструвати.

Список використаних джерел

1. Звіт про управління: історичні й законодавчі передумови/ Ліга: Закон [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/reader/BZ011381>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 18.09.2018 № 2545-VIII // Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2545-8>.
3. Новіченко Л. С. *Актуальні питання формування звіту про управління підприємством* / Л.С.Новіченко // *Економічний аналіз*. – 2018. – Т.28(4). – С.258-264. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2018_28%284%29__36.

УДК 657

Грисюк Олександра
*студентка гр. ОА 61м спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Мельник К. П. к. е. н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

ДЕФІНІЦІЇ КАТЕГОРІЇ «ОСНОВНІ ЗАСОБИ» ДЛЯ ПОТРЕБ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Будь-який процес праці містить у собі два основні компоненти: робоча сила та засоби виробництва, які в свою чергу поділяються на предмети праці і засоби праці. Засоби праці в економіці прийнято називати основними засобами.

Основні засоби - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких - більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Основні засоби є важливою і невід'ємною складовою фінансово-господарської діяльності кожного підприємства, вони відіграють важливу роль, зокрема, в економічних процесах, саме через це термінологія відіграє значну роль у відображенні основних засобів у синтетичному і аналітичному обліку та зрештою у звітності.

Розглянемо розвиток категорії «основні засоби» у науковій літературі.

Варто зауважити, що поняття «основні засоби» стали розглядати як окрему економічну категорію на сучасному етапі економічного розвитку. В працях економістів-класиків розглядали лише категорію капіталу, до якої як одну із складових включали об'єкти необоротних активів.

Першим вченим, який виділив поняття «основний капітал», а також розглядав його як частину капіталу, був А. Сміт, який у своїй праці «Дослідження про природу і причини багатства народів» (1776 р.) досліджував природу капіталу, його нагромадження і